

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. XX. An moniales cogi possint, præsertim in Gallia, ad observationem clausuræ, non obstante consuetudine in contrarium, cujus initii memoria non extat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

- 8 Consuetudo immemorialis, & privilegium pari
passu derogant.
9 Papa derogat primitivæ regula Religiosorum
iis, quæ non respiciunt tria vota substantialia:
veluti in Ordine Premonstratensi, dum caveba-
tur professores non posse removeri à domo, in qua
professionem emiserant; cui Regula summus Pon-
tifex derogavit.
10 Consuetudo irrationabilis, nulla prescriptione tem-
poris roboratur.
11 Clausura rigor non pendet à monialium vote,
sed à lege Superiorum.
12 Puella quæ non vivunt in congregatione alia-
rum, non possunt cogi ad servandam clausuram.

cit. quæ hic non repeto.

Sed quia in Gallia plurimæ sunt monasteria, in quibus clausura non fuit hæcenus observata; fuit saepius interrogatus, utrum Episcopi in Gallia possint cogere moniales ad observantiam clausuræ, non obstante antiqua & immemoriali consuetudine, et privilegio hujusmodi monasteriorum. In qua questione fuit aliquando dubius propter punctatæ consilium Oldradi 96. incipit, *Nunquid Monachi. Ubi* mover dubium, utrum Papa possit includere monacham contra suam voluntatem; & pro affirmativa inducit textum in *cap. periculoſo de stat. regul. lib. 6.* † Sed tamen in contrarium considerat, quod ab initio datur ingressu annus probationis, in monasterij austeritatis experiat; quæ si tibi non placeant, potest infra illum annum exire: ut in *cap. ad Apostolicam, de regular.* Ergo non videtur, quod contra suam voluntatem, cogi possit ad asperitatem regulæ observantiam, nisi saltem fuit deus alius annus, intra quem clausuræ rigorem experiat: quibus addi potest text. in *cap. infamante, Qui dicitur vel vocen.* In quo constat solemnem professionem emitti posse per feminas, ea conditione ut in decem propria remaneant.

Secundas

C A P U T XX.

An Moniales cogi possint, præsertim in Gal-
lia, ad observationem clausuræ, non ob-
stante consuetudine in contrarium, cu-
jus initij memoria non extat.

S V M M A R I V M.

- 1 Moniales cogenda sunt ad clausuram observationem, non obstante qualibet exemptione : & quoad hoc, subjunguntur jurisdictioni Episcopi.
- 2 Virum in Gallia, Episcopi possint cogere Moniales ad clausuram observationem, quae tempore professionis ipsarum non observabatur.
- 3 Religiosi non possunt cogi ad austeritatis regulas quas non sunt professi. Distingue ut numero 5. & 6.
- 4 Text. in cap. 1. de stat. regul. lib. 6. non est receptus in Gallia, Sed tamen observanda est illius dispositio, necnon Concilij Tridentini quoad clausuram, & de hoc adest Regia ordinatio, ut num. 7. & 13.

6 Secundus casus est quando per tempus immemorabile, laxior regula fuit observata; quo casu cum nova videatur introduci regula, non est quis ad illam adstringendus. Panormit. in cap. Deus qui 11. de vit. & honest. cleric. &c.

7 His tamen non obstantibus, se diligentius considerata, & in deliberationem deducta cum viris admodum eruditis; Censuimus ex vi ordinationis Regiae, quae Concilio Tridentino conformis est, cogi posse quascunque Moniales in congregatione viuentes, ad observantiam clausurae; non obstante quacunque contraria, etiam immemorabili consuetudine. Atque ita de iure interrogatus, Respondi quibuldam Provinciae Monialibus, anno 1641. licet alias re non ita discussa; aliud sensissem an. 1632. Siquidem Regia ordinatio monet Episcopos, Archiepiscopos, & alios Superiores Monasteriorum Religiosarum, ut diligenter & serio incumbant reformationi & maintenance clausurae ipsarum, illasque ad id cogant per censuras Ecclesiasticas, & alias poenas iuris; injungendo Regiis officialibus, ut ipsis opem & auxilium ad hunc effectum praestent. Prohibendo dictis monialibus ne post factam professionem, sub quocunque tempore, aut sub quocunque praetextu seu colore, à monasterio exeant, nisi legitima de causa ab Episcopo aut Superiore approbata. Et hoc non obstantibus omnibus dispensationibus, vel privilegiis in contrarium. Haec sunt verba Regiae ordinationis, quae continent derogationem omnium privilegiorum, & dispensationum quarumcunque quae in contrarium allegari possunt; adeo ut eadem ratione, imò & multo fortius, cuicumque consuetudini, quamvis immemorabili, derogatum per dictam constitutionem censetur: & cum consuetudo immemorialis, & privilegium pari passu ambulent. Felin. in cap. accedentes 11. num. 6. de prescript. Rot. decis. 614. num. 2. part. 2. recentior. & decis. 11. num. 2. & 3. ead. part. 2. Unde propter vim clausulae derogatoriae, cum alias orta esset controversia inter Religiosos ordinis Praemonstratensis, utrum censeretur sublata primitiva dicti ordinis regula in certis capitibus in hac usque tempora observari consuetis, per confirmationes factas in favorem reformationum ejusdem ordinis: fuit alias decisum in Rota Romana, per plures decisiones; derogatum fuisse regulae in illis capitibus quae non erant contraria tribus votis substantialibus Religionis; nempe paupertatis, castitatis, & obedientiae: veluti in eo capite in quo fuerat stabilitum, religiosos professos censeret affiliatos illius domus, seu monasterii, in quo professionem emisserant; & recte factam fuisse regulam in contrarium, quod liceret religiosos Superiore volente ad ejus libitum, ab uno monasterio ad aliud ejusdem ordinis transferre: ut per Rot. decis. 4. num. 9. & 33. num. 4. part. 6. recentior. in Tullensi reformationis, ann. 1630. & 1631. coram eruditissimo & illustrissimo Domino meo Domino du Noizer Rotae Decano.

10 Nec potest allegari aliqua temporis etiam immemorabilis praescriptio, quando agitur de consuetudine irrationabili, vel iniqua, aut bonis moribus contraria, qualis est ea, quae Moniales extra clausuram divagantur; cap. final. de consuetud. & Non obstat consil. Oldradi 96. Quia procedere potest, quando agitur de nova regula introducenda, contra primam institutionem; & de iis in quibus non versatur utilitas publica, & periculum pudicitiae virginalis & honestatis, prout in casu isto; cujus favore certum est potuisse summum Pontificem, & cum eo Regem Galliae Christianissimum constitutionem praedictam edere, quae Moniales ad clausuram obligentur: si-

quidem clausuram servare, aut non servare, non dependet à voluntate monialium: sed ipsis etiam invitis & reluctantibus, possunt supremi Moderatores, penes quos hujus rei potestas est, illas ad clausuram observantiam cogere; non ex ipsarum voluntate, sed ex legis & constitutionis potestate, & auctoritate: ut dicit Bonacin. in tract. de clausura. quest. 1. punct. 2. n. 5. Mirand. de Monialib. in 1. quest. art. 4. & consil. 6. vers. sed monico. Unde fuimus Pontifex in sua constitutione, foundationibus & consuetudinibus etiam immemorialibus expressè derogavit.

Secundum argumentum petiitum ex d. cap. insinuante, Qui cleric. vel coenob. locum habere possent, si ageretur de voto emisso ab ea, quae non vult in congregatione vivere; nam quoad moniales in aliarum coetu & congregatione viuentes, non possunt se eximere à clausura, propter claram legis & constitutionis prohibitionem, ex tradit. per Bonac. loc. proxime cit. Et propterea non assentior rationi allatae per Scott. in select. Pontific. constit. Theorem. 227. dum voluit clausuram, in voto castitatis antecederet promissam censeret: quia Respondeo votum castitatis extra congregationem sine clausura subsistere posse.

Ad id quod tertio loco dicitur, ex Gloss. & Joan. Andr. in d. cap. periculo 1. de stat. regular. in 6. Respondetur hodie constitutionem illam super monialium clausuram, editam fuisse per Regiam ordinationem, quae non vigeat tempore Joan. Andreae. Imò & dictam sanctae memoriae Pii V. constitutionem ann. 1566. editam observandam esse in Gallia, testatur Theven. ad ordin. Reg. lib. 1. tit. 10. art. 8. & 9.

Quod verò opponitur de professione limitata ad certam regulam, & ad certam vivendi normam; eandem admittit responsionem, quae in responsione ad secundum argumentum allata est: ut locum quidem habeat in ea, quae separatim in domo sua vivere desiderat; non autem in ea quae in congregatione aliarum monialium religiosum statum ducere vult: ex Bonacin. & Mirand. ubi sup.

Similiter, & ad id quod opponitur de consuetudine immemorabili, superius responsum fuit, sublatum esse omne privilegium, & consuetudinem, ex mente constitutionum in hac materia editarum: praesertim quando talis consuetudo non est rationi consentanea, ut supra diximus num. 10. Nam per clausulas generales non obstantiarum, censetur huic consuetudini irrationabili derogatum. Rot. decis. 71. num. 6. & 7. part. 5. recentior. Addent. ad Burat. decis. 435. num. 16.

CAPUT XXI.

An solus Superior Regularis possit dare licentiam Monialibus, in casibus licitis, à monasterio egrediendi: an verò etiam Episcopi licentia requiratur. Et utrum Confessarius monialium qui non impedit talem egressum, puniendus sit poenis contentis in Bulla Pii V. Et quid circa hoc observetur in Gallia, & Hispania.

S Y M M A R I U M.

1. Licentiam egrediendi à Monasterio iustis de causis, Superiores Regulares sine Episcopo concedere.